ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
ISSN: 2149-0848
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Görsel Sanatlar Dersinde Eleştirel Düşünme Becerileri ve Başarı İlişkisi

Relationship between Critical Thinking Skills and Achievement in Visual Arts Course

Kadir BAĞCI*
Şeyda ERASLAN TAŞPINAR**

Geliş/Submitted: 09.08.2024
Kabul/Accepted: 23.09.2024
Yayın/Published: 26.09.2024

10.29228/INESJOURNAL.77824

Makale Türü: **Araştırma Makalesi** Article Information: **Research Article**

Citation / Atıf

Bağcı, K. ve Eraslan Taşpınar, Ş. (2024). Görsel sanatlar dersinde eleştirel düşünme becerileri ve başarı ilişkisi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11 (40), 102-119.

This article was checked by Intihal.net. Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.
This article is under the Creative Commons license. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır.

* Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, kadirbagci83@gmail.com
**Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, seraslan@atauni.edu.tr

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
ISSN: 2149-0848
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Öz: Bu çalışmada, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ile görsel sanatlar dersi başarıları ve genel akademik başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modeli kullanılarak Adıyaman ilinde altı farklı devlet okulunda eğitim gören toplam 300 8. sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri, Cornell Eleştirel Düşünme Testi ile ölçülmüş ve görsel sanatlar dersi ve genel akademik başarılarıyla ilişkilendirilmiştir. Araştırmanın bulguları, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinde ortalamanın üzerinde performans sergilediğini, ancak varsayım kurma boyutunun diğer alanlara göre daha düşük olduğunu göstermiştir. Eleştirel düşünme becerileri ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında tümevarım ve tümdengelim boyutlarında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunurken, varsayım kurma becerilerinin başarı üzerindeki etkisi daha zayıf kalmıştır. Görsel sanatlar dersi başarısı ile genel akademik başarı arasında güçlü bir ilişki tespit edilmişken, görsel sanatlar dersi başarısının eleştirel düşünme becerilerini anlamlı şekilde yordamadığı görülmüştür. Çalışmanın sonuçları, eğitim programlarının eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi hedeflemesinin önemini vurgulamakta ve sanat eğitiminin bu süreçteki rolünü desteklemektedir.
Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar eğitimi, eleştirel düşünme, görsel sanatlar, akademik başarı, ortaokul öğrencileri.
Abstract: In this study, the relationship between the critical thinking skills of 8th grade middle school students and their visual arts course achievement and general academic achievement was examined. The study was conducted on a total of 300 8th grade students studying in six different public schools in Adıyaman province using the relational survey model. Students' critical thinking skills were measured with the Cornell Critical Thinking Test and correlated with their visual arts course and general academic achievement. The findings of the study showed that students performed above average in critical thinking skills, but the dimension of making assumptions was lower than in other areas. While positive and significant relationships were found between critical thinking skills and visual arts course achievement in the inductive and deductive dimensions, the effect of assumption-making skills on achievement was weaker. While a strong relationship was found between visual arts course achievement and general academic achievement, visual arts course achievement did not significantly predict critical thinking skills. The results of the study emphasize the importance of education programs aiming to develop critical thinking skills and support the role of art education in this process.
Keywords: Visual arts education, critical thinking, visual arts, academic achievement, middle-school students.

Giriş

Bilginin her zamankinden daha hızlı ulaşıldığı günümüzde bilgiyi anlamak, sorgulamak ve değerlendirmek bilgiye ulaşmaktan daha fazla önem taşımaktadır. Bilgiyi doğru değerlendirebilmek için eleştirel düşünme becerileri 21.yy. da yaşayan herkesin sahip olması beklenen bir beceri olarak öne çıkmaktadır. Bireylerin bilgiyi sadece kabul etmek yerine sorgulamalarını, analiz etmelerini ve değerlendirmelerini sağlayan eleştirel düşünme çağdaş bilgi toplumunda kritik bir rol oynamaktadır.

Eleştirel düşünme becerileri, bireylerin problem çözme, karar verme, bilgiyi sorgulama, yaratıcılık, analitik yetenekler, iletişim becerileri ve hayat boyu öğrenme gibi bir dizi önemli yetenek kazanmasını sağlar. Halpern (2014)'e göre eleştirel düşünme bilgiyi etkili bir şekilde değerlendirme, analiz etme ve problem çözme yeteneğidir. Facione (2011) bu tanımlamaya sonuç çıkarma sürecini de eklemiştir. Browne ve Keeley (2014) ise eleştirel düşünmeyi "bilgiyi sorgulama, anlama ve eleştirme yeteneği" olarak tanımlamışlardır. Bu beceriler, karmaşık sorunları anlama, doğru kararlar alma, yanıltıcı bilgileri ayırt etme, yenilikçi çözümler bulma ve etkili iletişim kurma gibi alanlarda bireylerin başarılı olmasını destekler.

Eleştirel düşünme becerileri, kişisel ve profesyonel gelişimde kritik bir rol oynar ve bireylerin bilinçli ve etkili bir şekilde düşünmelerine olanak tanır. Bir soruna ya da probleme mantıklı bir çözüm üretmeyi gerektiren bu becerilere sahip olmak günümüzde öğrencilerden beklenen en gerekli becerilerden biridir. Eğitim ortamlarında bu beceriler hayati öneme sahiptir, çünkü bireylerin sadece bilgiyi elde tutmanın ötesine geçmelerine, kendilerine sunulan bilgi hakkında daha karmaşık bir anlayış kazanmalarına izin verir (Dwyer vd., 2012; Halpern, 2003). Eğitim programları, düşünme becerilerini geliştirmeyi ve eleştirel düşünme yetkinliğine sahip bireyler yetiştirmeyi temel hedef haline getiren bir dönüşüm sürecine girmiştir. Vural ve Kutlu (2004), eğitim sisteminin, karmaşık dünyayı anlayarak yeniden yorumlayabilen ve dönüştürebilen bireyler yetiştirme zorunluluğunu vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, özgür düşünebilen, ön yargısız, problem çözme yetenekleri gelişmiş ve hızlı karar verebilen akılcı bireylerin önemine dikkat çekmişlerdir.

Eğitim sisteminin, karmaşık dünyayı anlayarak yeniden yorumlayabilen ve dönüştürebilen bireyler yetiştirme zorunluluğu, hızla değişen ve teknolojik ortamda daha da önem kazanmaktadır. Özgür düşünebilen, önyargısız, problem çözme yetenekleri gelişmiş ve hızlı karar verebilen akılcı bireylerin yetiştirilmesi gerekliliği giderek artmaktadır (Biesta, 2015). Eleştirel düşünme becerilerinin, bu niteliklere sahip bireylerin gelişiminde kilit bir rol oynadığı görülmektedir.

Sanat ve sanat eğitimi ise bu becerilerin gelişimine önemli katkılar sağlayabilir. Sanat, bireylerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmede önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Sanatsal faaliyetler, bireylerin düşünsel yeteneklerini artırarak eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine katkıda bulunabilir (Eisner, 2003). Görsel sanatlar eğitimi, öğrencilerin estetik anlayışlarını geliştirirken aynı zamanda yaratıcılık, ifade yeteneği ve görsel anlama becerilerini desteklemektedir. Ancak, görsel sanatların eğitimdeki rolü yalnızca sanatsal becerilerin geliştirilmesi ile sınırlı değildir. Görsel sanatlar, öğren-

cilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir çünkü sanat eserlerini yorumlarken, analiz ederken ve değerlendirirken eleştirel düşünme becerilerini kullanmaları gerekmektedir (Çağış ve Taşpınar, 2023).

Ayrıca, sanat eğitimi, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve problem çözme yeteneklerini geliştirerek eleştirel düşünme pratiğini destekleyebilir (Efland, 2002). Sanat eserlerinin çeşitliliği ve açıklığı, öğrencilerin farklı bakış açılarına maruz kalarak eleştirel düşünme yeteneklerini genişletmelerine olanak tanır (Dissanayake, 1995). Özellikle, sanat eğitimi yoluyla öğrencilere sağlanan yaratıcı deneyimler, eleştirel düşünme yeteneklerini artırabilir ve problem çözme becerilerini geliştirebilir (Davies vd., 2013). Sanat eğitimi, bireylerin analitik düşünme yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Sanatsal süreçler, öğrencilerin yaratıcı düşünme ve problem çözme yeteneklerini kullanmalarını teşvik etmektedir. Sanatın eleştirel düşünme üzerindeki etkileri, birkaç ana unsur üzerinden değerlendirilebilir:

- **Analitik Düşünme:** Sanat, bireylerin detaylara dikkat etmelerini ve objeleri veya durumları farklı açılardan değerlendirmelerini gerektirir. Örneğin, bir sanat eserini yorumlarken öğrenciler, eserin teknik ve estetik unsurlarını analiz ederek çeşitli perspektiflerden değerlendirme yapar (Taşpınar, 2017). Bu süreç, analitik düşünme becerilerini geliştirmeye katkıda bulunur.
- **Yaratıcılık ve Problem Çözme:** Sanat, bireylerin yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirir. Yaratıcı süreçler, öğrencilerin alışılmışın dışında düşünmelerini ve yenilikçi çözümler üretmelerini teşvik eder (Gardner ve Gardner, 2008). Bu durum, eleştirel düşünmenin bir parçası olarak yaratıcı problem çözme becerilerini artırır.
- **Estetik ve Eleştirel Yargı:** Sanat eserlerinin değerlendirilmesi, estetik yargı ve eleştirel düşünme becerilerini entegre eder. Sanat eleştirisi, bireylerin estetik değerlere ilişkin düşüncelerini ve bu değerlere dayalı yargılarını ifade etmelerini sağlar (Gazzaniga, 2008). Bu süreç, eleştirel düşünmenin gelişimine katkıda bulunur.

Eleştirel düşünme becerileri ile sanat etkinlikleri arasındaki ilişkiler incelendiğinde sanatla uğraşan bireylerin eleştirel düşünme becerilerinin daha gelişmiş olabileceği beklenir. Bu bulgu, güçlü eleştirel düşünme becerilerine sahip öğrencilerin görsel sanatlar alanında akademik olarak başarılı olma ihtimalinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu araştırmaya göre, öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri ile görsel sanatlar alanındaki akademik başarıları arasında pozitif bir korelasyon bulunmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, görsel sanatlar derslerindeki öğrenci başarıları ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu doğrultuda, aşağıdaki araştırma soruları ele alınmıştır:

1. Öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri nedir?
2. Eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

4. Akademik başarı puanları ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
5. Görsel sanatlar dersi başarıları, eleştirel düşünme becerilerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada, görsel sanatlar derslerinde eleştirel düşünme becerileri ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla, geçmişte veya hâlen var olan durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan ve karşılaştırma ile korelasyon türünden analizlere olanak tanıyan "ilişkisel tarama modeli" (Karasar, 2009) kullanılmıştır. Bu yöntem, nicel ve nitel veri toplama tekniklerinin birleştirilmesine dayanan bir araştırma yaklaşımı olmakla birlikte araştırılan değişkenler arasındaki ilişkiyi anlamak için kullanılmaktadır. İlişkisel tarama yöntemi, belirli bir zaman diliminde değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için uygun olduğundan bu araştırma için seçilmiştir. Görsel sanatlar dersi başarısı, eleştirel düşünme becerileri ve genel akademik başarı arasındaki mevcut ilişkileri incelemek, bu değişkenler arasındaki korelasyonları ve ilişkileri ortaya koymak için ideal bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. "İlişkisel tarama yöntemi, veri toplama ve analiz aşamalarında nicel verilerin kullanımına olanak tanır" (Field, 2013). Bu da, görsel sanatlar dersi başarıları, eleştirel düşünme becerileri ve genel akademik başarı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olup olmadığını belirlemek için uygun bir yöntem sağlar.

Çalışma Grubu

Bu araştırmada, öğrenci başarıları, eleştirel düşünme becerileri ve genel akademik başarı arasındaki ilişkileri incelemek için **Basit Tesadüfi Örnekleme (Simple Random Sampling)** yöntemi seçilmiştir. Basit tesadüfi örnekleme, popülasyon içerisindeki her bireyin eşit seçilme şansına sahip olduğu bir yöntemdir. Bu yöntem, her bireyin eşit şansa sahip olmasıyla temsil yeteneğini artırır ve örnekleme hata riskini azaltır (Cohen vd., 2018). Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubu Adıyaman ilinde yer alan toplam altı farklı devlet okulunda eğitim gören 8. sınıf öğrencileri ile oluşturulmuştur. Toplam katılımcı sayısı 300'dür. Çalışma grubu ile ilgili bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu

Cinsiyet	F	%
Kız	158	52.7
Erkek	142	47.3
Toplam	300	100.0

Veri toplama Araçları

Bu araştırmada, veri toplama araçları olarak Cornell Eleştirel Düşünme Becerisi Testi Düzey X (CEDTDX), Görsel Sanatlar Dersi Tutum Ölçeği, Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin 1. ve 2. dönem görsel sanatlar dersi karne notları kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu, Ek-1'de sunulmuştur.

Cornell Eleştirel Düşünme Becerisi Testi Düzey X (CEDTDX)

Cornell Eleştirel Düşünme Testleri, iki farklı düzeyde veri toplama aracı sunmaktadır: Düzey X ve Düzey Z. Düzey X, 4. sınıftan 14. sınıfa kadar olan öğrencilere yönelik olarak geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Düzey Z ise daha yetenekli ortaöğretim öğrencileri ile lisans ve üzeri gruplar için uygundur. Bu araştırmada, CEDTDX'in kültürel farklılıklar içermemesi ve ilkokul 4. sınıf düzeyinden itibaren uygulanabilir olması nedeniyle tercih edilmiştir. Ennis ve Millman (1985) tarafından geliştirilen CEDTDX, dünya genelinde ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde eleştirel düşünme becerilerini ölçmek için yaygın olarak kullanılan bir testtir. Test, hikayelerle zenginleştirilmiş içerikler sunar ve güvenilir sonuçlar veren bir ölçme aracı olarak kabul edilir. 71 sorudan oluşan test, dört boyutta eleştirel düşünme becerilerini değerlendirmektedir: tümevarımla akıl yürütme (23 soru), tümdengelimle akıl yürütme (14 soru), gözlemlerin ve kaynakların güvenirliği (24 soru) ve varsayımları tanımlama (10 soru). Testin uygulanma süresi, ortaöğretim ve üzeri öğrenciler için 50 dakika, ilköğretim öğrencileri için ise 64 dakikadır. Testin Türkçe'ye uyarlanması Kurnaz (2007) tarafından gerçekleştirilmiş ve güvenirlik çalışmaları sonucunda Cronbach Alpha katsayısı 0.58 olarak belirlenmiştir. Bu katsayı, uluslararası güvenirlik çalışmalarındaki sonuçlarla uyumludur ve uzmanlar tarafından yeterli bulunmuştur. CEDTDX'in kullanım hakları ve maliyetleri, Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Birimi (BAP) tarafından karşılanmıştır.

Tutum Ölçeği

Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin görsel sanatlar dersine karşı tutumlarını ölçmek amacıyla Alakuş (2002) tarafından geliştirilen Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bu çalışmada, Tutum Ölçeği'nin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin araştırmada kullanılması için yeterli geçerlilik ve güvenirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Uygulama

CEDTDX'in uygulanması için Palindrom Bilim Kültür Araştırma Uygulama Danışmanlık ve Ticaret Ltd. Şti.'den gerekli yasal izinler alındıktan sonra çalışmalara başlanmıştır. Araştırma, Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir. Verilerin toplanması sürecinde, Adıyaman İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmış ve araştırma Adıyaman il merkezindeki altı devlet okulunda gerçekleştirilmiştir. Çalışma, toplamda 300 öğrenci ile 2018 yılı Mart ayında başlamış ve iki hafta sürmüştür. İlk aşamada, okul müdürleri ve öğretmenlerle iletişime geçilerek, uygulamanın yapılacağı sınıflar ve zaman dilimleri belirlenmiştir.

Test uygulaması sırasında, öğrencilere öncelikle kişisel bilgi formu verilmiş ve bu formun dikkatlice ve eksiksiz doldurulması sağlanmıştır. Kişisel bilgi formu tamamlandıktan sonra, öğrencilerden görsel sanatlar tutum ölçeğini doldurmaları istenmiştir. Formların eksiksiz doldurulması ve olası aksaklıkların önlenmesi amacıyla öğrencilere gerekli bilgiler verilmiş ve formlar tek tek kontrol edilmiştir. Test uygulama süresi toplamda 64 dakika sürmüş olup, ilk 10 dakika içinde testin içeriği ve yönergeleri öğrenci-

lere detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Testin uygulanmasından sonra, öğrencilerin yanıtladıkları optik formlar, eleştirel düşünme beceri düzeylerini belirlemek amacıyla Palindrom Bilim Kültür Araştırma Uygulama Danışmanlık ve Ticaret Ltd. Şti.'ne gönderilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki notları ve yılsonu başarı ortalamaları okul yönetiminden temin edilerek veri sistemine dâhil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Veri analizine başlamadan önce, verilerin normallik varsayımlarını karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmiştir. Normallik varsayımlarının karşılandığı belirlendikten sonra, parametrik testlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri (EDB) ile cinsiyetleri arasındaki farklılıkları belirlemek için bağımsız örneklemler için t-testi uygulanmıştır. Anne-baba eğitim durumu ve aile gelir durumu gibi değişkenlerle EDB arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Eleştirel düşünme becerileri ile görsel sanatlar dersi başarıları ve akademik başarı puanları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizi öncesinde, çoklu ortak doğrusallık, aykırılıklar ve normallik gibi regresyon analizi için gerekli ön şartlar dikkatlice kontrol edilmiştir. Verilerin regresyon analizi için uygun olduğuna karar verildikten sonra analiz gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerileri

Birinci araştırma sorusu olan "Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ne düzeydedir?" sorusuna yanıt bulmak amacıyla yapılan analizlerde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin sonuçlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Eleştirel Düşünme Testi Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Boyutlar	**N**	Madde Sayısı	$\overline{X}$	**ss**
Tümevarım	300	23	13.78	3.18
Tümdengelim	300	14	11.79	3.69
Gözlemlerin ve Kaynakların Güvenirliği	300	24	10.63	2.97
Varsayım Kurma	300	10	4.30	1.88
Eleştirel Düşünme Toplam	300	71	35.48	7.47

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin eleştirel düşünme testinden aldıkları puanlara ilişkin aritmetik ortalama değerlerinin tümevarım alt boyutunda 13,78, tümdengelim alt boyutunda 11,79, gözlemlerin ve kaynakların güvenirliği alt boyutunda 10,63 ve varsayım kurma alt boyutunda 4,30 olduğu görülmektedir. Eleştirel düşünme testinin toplam puanına ilişkin aritmetik ortalama değeri ise 35,48 olarak belirlenmiştir.

Elde edilen bu bulgular, genel olarak olumlu bir tablo çizmektedir. Eleştirel düşünme toplam ortalaması 35.48 ile öğrencilerin bu becerilerde ortalamanın üzerinde bir performans sergilediğini göstermektedir. Ancak, bireysel boyutlar arasında belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Tümevarım ve tümdengelim boyutlarının ortalamaları sırasıyla 13.78 ve 11.79 ile diğer boyutlardan daha yüksek bulunmuştur; bu durum öğrencilerin bu alanlarda daha iyi gelişmiş veya daha fazla uygulama yapıldığını işaret etmektedir. Öte yandan, varsayım kurma boyutunun ortalaması 4.30 ile en düşük seviyede

kalmış, bu da bu alandaki becerilerin diğerlerine göre daha az gelişmiş olduğunu veya bu becerinin eğitimde daha az vurgulandığını göstermektedir.

Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Beceri Düzeyleri İle Görsel Sanatlar Dersi Başarıları Arasındaki İlişki

Araştırmanın ikinci sorusu, "Öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla yapılan korelasyon analizi sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo **3**. Görsel Sanatlar Dersi Başarıları ile Eleştirel Düşünme Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizleri

	Tümevarım	Tümdengelim	Gözlemlerin ve Kaynakların Güvenirliği	Varsayım Kurma	Eleştirel Düşünme Toplam	Görsel Sanatlar Dersi Notu
Tümevarım	1.00					
Tümdengelim	.350**	1.00				
Gözlemlerin ve Kaynakların Güvenirliği	.544**	.366**	1.00			
Varsayım Kurma	.176**	.750**	.223**	1.00		
Eleştirel Düşünme Toplam	.792**	.777**	.764**	.523**	1.00	
Görsel Sanatlar Dersi Notu	.316**	.232**	.236**	.116**	.336**	1.00

Tablodan elde edilen veriler, öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında çeşitli anlamlı ilişkiler olduğunu göstermektedir. Tümevarım becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmakta ($r = 0.316$, $\mathbf{p < 0.01}$), bu da tümevarım becerilerinin artışının öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Benzer şekilde, tümdengelim becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasında da pozitif ve anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r = 0.232$, $\mathbf{p < 0.01}$), bu da tümdengelim becerilerinin artışının öğrencilerin performanslarını iyileştirebileceğini işaret etmektedir. Gözlemlerin ve kaynakların güvenirliği ile görsel sanatlar dersi notları arasında da pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = 0.236$, $\mathbf{p < 0.01}$), bu, bu becerilerin öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Ancak, varsayım kurma becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasındaki ilişki daha zayıf kalmakta ($r = 0.116$, $\mathbf{p < 0.01}$), bu da varsayım kurma becerilerinin başarı üzerindeki etkisinin belirgin olmadığını ortaya koymaktadır. Son olarak, eleştirel düşünme becerilerinin toplamı ile görsel sanatlar dersi notları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki mevcuttur ($r = 0.336$, $\mathbf{p < 0.01}$), bu, genel eleştirel düşünme becerilerinin artışının öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir.

Eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi tutumları arasındaki ilişki

Araştırmanın üçüncü sorusu, "Öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu ilişkiyi incelemek amacıyla yapılan korelasyon analizi sonuçları Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo **4**. Öğrencilerin Görsel Sanatlar Dersi Tutumları ile Eleştirel Düşünme Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi

	Tümevarım	Tümdengelim	Gözlemlerin ve Kaynakların Güvenirliği	Varsayım Kurma	Eleştirel Düşünme Toplam	Görsel Sanatlar Dersi Tutum
Tümevarım	1.00					
Tümdengelim	.350**	1.00				
Gözlemlerin ve Kaynakların Güvenirliği	.544**	.366**	1.00			
Varsayım Kurma	.176**	.750**	.223**	1.00		
Eleştirel Düşünme Toplam	.792**	.777**	.764**	.523**		
Görsel Sanatlar Dersi Tutum	-.004	-.097	-.087	-.017	-.086	1.00

Tablodan elde edilen sonuçlar, öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını göstermektedir. Tümevarım becerileri ile görsel sanatlar dersi tutumları arasında korelasyon -0.004, tümdengelim becerileri ile -0.097, gözlemlerin ve kaynakların güvenirliği ile -0.087, varsayım kurma becerileri ile -0.017 ve genel eleştirel düşünme toplamı ile -0.086 olarak bulunmuş ve tüm bu değerler **p > 0.05** düzeyinde anlamlılık göstermemiştir. Bu bulgular, eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin görsel sanatlar dersine karşı tutumları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. Yani, eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesinin öğrencilerin dersi algılama şekli üzerinde anlamlı bir değişim yaratmadığını göstermektedir.

Akademik başarı puanları ile görsel sanatlar dersi başarıları arasındaki ilişki

Araştırmanın dördüncü sorusu, "Öğrencilerin akademik başarı puanları ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu ilişkiyi incelemek amacıyla yapılan korelasyon analizi sonuçları Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo **5**. Öğrencilerin Akademik Başarı Puanları ile Görsel Sanatlar Dersi Notları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi

	Görsel Sanatlar Dersi Notu	Akademik Başarı Puanı
Görsel Sanatlar Dersi Notu	1.00	.699**
Akademik Başarı Puanı	.699**	1.00

Tablo 5 incelendiğinde; Görsel sanatlar dersi notları ile akademik başarı puanları arasında güçlü ve anlamlı bir pozitif ilişki bulunmuştur (r = 0.699, **p < 0.01**). Bu korelasyon katsayısı, öğrencilerin görsel sanatlar dersi notlarının yüksek olmasıyla genel akademik başarılarının da yüksek olma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bu bulgular,

görsel sanatlar dersi başarıları ile genel akademik başarı arasında yüksek derecede uyumlu bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, görsel sanatlar dersindeki yüksek notların, öğrencilerin genel akademik başarılarını yansıttığı ve bu dersin akademik performansla olumlu bir ilişkiye sahip olduğu görülmektedir.

Görsel Sanatlar Dersi Başarısının Eleştirel Düşünme Becerilerini Anlamlı Şekilde Yordama Kapasitesi

Araştırmanın beşinci araştırma sorusu, "Öğrencilerin görsel sanatlar dersi başarıları, eleştirel düşünme becerilerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 6'da sunulmaktadır.

Tablo **6**. Eleştirel Düşünme Becerileri için Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

	Yordayan Değişkenler	B	Standart Hata	Beta	t	p<
Eleştirel Düşünme Becerileri	Sabit	12.549	4.045		3.102	.002
	Görsel Sanatlar Dersi Notu	-.062	.057	-.071	-1.080	.281
	Akademik Başarı Notu	.333	.037	.599	9.105	.000

R= .554, R^2=.306; F= 65.610; P=.000

Tablodan elde edilen sonuçlar, öğrencilerin görsel sanatlar dersi başarılarının eleştirel düşünme becerilerini anlamlı bir şekilde yordamadığını göstermektedir. Görsel sanatlar dersi notları ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki (B = -0.062, p = 0.281) anlamlı değildir ve bu nedenle görsel sanatlar dersi başarıları eleştirel düşünme becerilerini belirgin bir şekilde etkilememektedir. Öte yandan, akademik başarı notları eleştirel düşünme becerilerini güçlü bir şekilde yordamakta (B = 0.333, p < 0.01). Akademik başarı notlarının eleştirel düşünme becerileri üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ve bu becerileri anlamlı bir şekilde yordadığını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, genel akademik başarının eleştirel düşünme becerilerini etkileyici bir faktör olduğunu, ancak görsel sanatlar dersi başarılarının bu beceriler üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını göstermektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırma kapsamında öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinde ortalamanın üzerinde bir performans sergiledikleri görülmüştür. Ancak, bireysel boyutlar arasında dikkate değer farklılıklar bulunmaktadır. Tümevarım ve tümdengelim boyutları diğerlerinden daha yüksek ortalamalar göstererek, öğrencilerin bu alanlarda daha iyi gelişim gösterdiğini ve bu becerilere daha fazla uygulama yaptığını işaret etmektedir. Bu sonuç, eleştirel düşünme eğitiminin tümevarım ve tümdengelim gibi alanlarda etkili olduğunu destekleyen literatürle uyumludur (Elder ve Paul, 2020). Öte yandan, varsayım kurma boyutunun ortalaması 4.30 ile en düşük seviyede kalmış olması, bu alandaki becerilerin diğerlerine göre daha az gelişmiş olduğunu veya eğitimde bu becerinin daha az vurgulandığını göstermektedir. Benzer şekilde, varsayım kurma becerilerinin eğitimde genellikle yeterince öne çıkmadığını belirten çalışmalar mevcuttur (Ennis, 2011). Bu sonuçlar, eleştirel düşünme eğitim programlarının bireysel beceri alanlarına daha dengeli bir şekilde odaklanması gerektiğini ve varsayım kurma gibi kritik becerilerin güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir

Araştırma verileri doğrultusunda öğrencilerin eleştirel düşünme beceri düzeyleri ile görsel sanatlar dersi başarıları arasında çeşitli anlamlı ilişkiler olduğu sonucuna varılmıştır. Tümevarım becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasındaki pozitif ve anlamlı ilişki, tümevarım becerilerinin artışının öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Benzer şekilde, tümdengelim becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasındaki pozitif ve anlamlı ilişki, tümdengelim becerilerinin artışının öğrencilerin performanslarını iyileştirebileceğini işaret etmektedir. Bu bulgular, eleştirel düşünme becerilerinin sanat eğitimi üzerindeki etkilerini destekleyen önceki çalışmalarla uyumludur (Elder ve Paul, 2020; Abrami vd., 2008; Perkins ve Salomon, 1998). Gözlemlerin ve kaynakların güvenirliği ile görsel sanatlar dersi notları arasındaki pozitif ve anlamlı ilişki, bu becerilerin öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini ortaya koymaktadır. Ancak, varsayım kurma becerileri ile görsel sanatlar dersi notları arasındaki ilişki daha zayıf kalmakta, bu da varsayım kurma becerilerinin başarı üzerindeki etkisinin belirgin olmadığını göstermektedir. Son olarak, eleştirel düşünme becerilerinin toplamı ile görsel sanatlar dersi notları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunması, genel eleştirel düşünme becerilerinin artışının öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Bu sonuç, eleştirel düşünme becerilerinin genel olarak öğrenci başarılarıyla ilişkili olduğunu ve sanat eğitiminin bu becerilerin gelişimini destekleyebileceğini vurgulayan literatürle uyumludur (Ennis, 2011; Facione, 2015; Kuhn, 2005). Araştırma bulguları, eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin görsel sanatlar dersine karşı tutumları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. Yani, eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesinin öğrencilerin dersi algılama şeklinde anlamlı bir değişim yaratmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar, eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin derslere yönelik tutumları üzerindeki etkisinin sınırlı olabileceğini işaret eden önceki literatürle uyumludur. Örneğin, Kuhn (2005) ve Elder ve Paul (2020) tarafından yapılan araştırmalar, eleştirel düşünme becerilerinin genellikle öğrenme ve performans üzerinde olumlu etkiler yarattığını, ancak bu etkilerin her zaman öğrencilerin derse karşı tutumlarına yansıması beklenmeyebileceğini belirtmektedir. Ayrıca, Facione (2015) ve Abrami vd. (2008) gibi çalışmalar, eleştirel düşünme becerilerinin genellikle öğrenme ve genel başarı ile ilişkilendirilmesine rağmen, spesifik ders tutumları üzerinde doğrudan bir etkisi olmayabileceğini öne sürmektedir. Bu bulgular, eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin derslere yönelik tutumlarını olumlu yönde etkileyip etkilemediğini anlamak için daha kapsamlı ve detaylı araştırmalar yapılması gerektiğini göstermektedir.

Araştırmada görsel sanatlar dersi başarısı ile akademik başarı puanları arasında güçlü ve anlamlı bir pozitif ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin görsel sanatlar dersi notlarının yüksek olmasıyla genel akademik başarılarının da yüksek olma eğiliminde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak, görsel sanatlar dersindeki yüksek notların, öğrencilerin genel akademik başarılarını yansıttığı ve bu dersin akademik performansla olumlu bir ilişkiye sahip olduğu görülmektedir. Bu sonuç, görsel sanatlar dersinin akademik başarı üzerindeki etkisini destekleyen önceki literatürle uyumludur. Örneğin, Catterall (2002) ve Hetland (2008) tarafından yapılan araştırmalar, sanat eğitiminin öğrencilerin genel akademik başarılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir.

Catterall (2002), sanat eğitiminin öğrencilerin genel akademik performansını artırabileceğini ve sanatsal başarıların diğer akademik alanlarla güçlü bir ilişki içerisinde olduğunu belirtmektedir. Hetland (2008) ise, sanat eğitiminin öğrencilerin düşünme ve problem çözme yeteneklerini geliştirdiğini ve bu yeteneklerin genel akademik başarı üzerinde olumlu etkiler yarattığını vurgulamaktadır. Ayrıca, Winner (2007) sanat eğitiminin bilişsel ve akademik gelişim üzerindeki olumlu etkilerini destekleyici bulgular sunarak, sanat derslerinin öğrencilerin genel akademik performanslarını destekleyici bir rol oynadığını ifade etmektedir. Bu bulgular, görsel sanatlar derslerinin öğrencilerin genel akademik başarılarına katkıda bulunduğunu ve bu dersin akademik performansla güçlü bir ilişkiye sahip olduğunu desteklemektedir.

Görsel sanatlar dersi başarısının eleştirel düşünme becerilerini anlamlı şekilde yordama kapasitesi incelendiğinde bunun anlamlı bulunmadığı görülmüştür. Görsel sanatlar dersi notları ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki anlamlı değildir ve bu nedenle görsel sanatlar dersi başarıları eleştirel düşünme becerilerini belirgin bir şekilde etkilememektedir. Öte yandan, akademik başarı notlarının eleştirel düşünme becerileri üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ve bu becerileri anlamlı bir şekilde yordadığını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, genel akademik başarının eleştirel düşünme becerilerini etkileyici bir faktör olduğunu, ancak görsel sanatlar dersi başarılarının bu beceriler üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını göstermektedir. Örneğin, Halpern (2003) ve Ennis (2011) eleştirel düşünme becerilerinin akademik başarı ile sıkı bir şekilde ilişkilendirildiğini, ancak bu ilişkinin her zaman spesifik ders başarılarıyla doğrudan ilişkili olmadığını belirtmektedir. Ayrıca, Abrami vd. (2008) eleştirel düşünme becerilerinin genellikle genel akademik başarı ile olumlu bir ilişkiye sahip olduğunu, ancak belirli dersler için bu ilişkinin daha karmaşık olabileceğini vurgulamaktadır. Catterall (2002) ve Hetland vd. (2007) gibi çalışmalar, sanat eğitiminin öğrencilerin genel akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler yarattığını, ancak bu etkinin eleştirel düşünme becerileri üzerinde doğrudan bir etkisi olup olmadığını belirlemek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, eleştirel düşünme becerilerinin genel akademik başarı ile ilişkili olduğunu, ancak spesifik ders başarılarının bu beceriler üzerindeki etkisinin sınırlı olabileceğini göstermektedir.

Araştırma sonuçları, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinde ortalamanın üzerinde bir performans sergilediklerini, ancak tümevarım ve tümdengelim gibi becerilerde daha yüksek ortalamalar gösterdiklerini ortaya koymuştur. Görsel sanatlar dersi başarısı ile akademik başarı puanları arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunurken, eleştirel düşünme becerileri ile görsel sanatlar dersi başarısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu bulgular, genel akademik başarının eleştirel düşünme becerilerini olumlu yönde etkilediğini, ancak görsel sanatlar dersi başarılarının bu beceriler üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Ayrıca, sanat eğitiminin genel akademik başarı üzerindeki olumlu etkisi önceki çalışmalarla doğrulanmıştır. Eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin görsel sanatlar dersi tutumları üzerinde belirgin bir etkisi bulunmamakta, bu da spesifik ders tutumları üzerinde eleştirel düşünme becerilerinin etkisinin sınırlı olabileceğini göstermektedir.

ÖNERİLER

Eleştirel düşünme eğitim programlarının tümevarım ve tümdengelim gibi alanlarda daha fazla vurgulanması ve varsayım kurma gibi kritik becerilerin güçlendirilmesi gerektiği görülmektedir Ayrıca, sanat eğitiminin genel akademik başarı üzerindeki olumlu etkisini artırmak için sanat derslerinin müfredata entegre edilmesi ve bu derslerin akademik performans üzerindeki etkilerini değerlendiren kapsamlı araştırmalar yapılması önerilmektedir. Eleştirel düşünme becerilerinin derslere yönelik tutumlar üzerindeki etkisini daha iyi anlamak için daha detaylı ve kapsamlı araştırmalar yapılmalı, bu tür çalışmalar eleştirel düşünme becerilerinin öğrencilerin derslere yönelik algısını ve tutumlarını nasıl etkilediğini ortaya koyacaktır.

"COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları:

Etik Kurul Belgesi:	Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu, Tarih: 29.08.2024, Sayı: 07/16
Çıkar Çatışması Beyanı:	Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek:	Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.
Katkı Oranı Beyanı:	%50-%50
Destek ve Teşekkür Beyanı:	
Sorumlu Yazar:	Şeyda ERASLAN TAŞPINAR
Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi:	Dış-bağımsız

The following statements are made in the framework of "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors":

Ethics Committee Approval:	Atatürk University Educational Sciences Ethics Commission, Date: 29.08.2024 Number: 07/16
Declaration of Conflicting Interests:	No conflicts of interest were reported for this article.
Financial Support:	It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.
Author Contributions:	%50-%50
Statement of Support and Acknowledgment:	
Corresponding Author:	Şeyda ERASLAN TAŞPINAR
Double-Blind Peer Review:	External-independent

KAYNAKÇA

Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Wade, A., Surkes, M. A., Tamim, R., & Zhang, D. (2008). Instructional interventions affecting critical thinking skills and dispositions: A stage 1 meta-analysis. *Review of educational research*, *78*(4), 1102-1134.

Alakuş, A. O. (2002). İlköğretim okulları 6. Sınıf resim-iş dersi öğretim programındaki grafik tasarımı konularının çok alanlı sanat eğitimi yöntemiyle ve bu yönteme uygun düzenlenmiş bir ortamda uygulanması. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Biesta, G. (2015). What is education for? On good education, teacher judgement, and educational professionalism. *European Journal of Education*, 50(1), 75-87.

Browne, M. N., & Keeley, S. M. (2007). *Asking the right questions: A guide to critical thinking*. Pearson Education.

Catterall, J. S. (2002). Cognition and perception: The effects of arts education on the visual and auditory cortex. *Journal of Aesthetic Education*, 36(2), 23-39.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.

Çağış, M. B. ve Taşpınar, Ş. E. (2023). Pedagojik sanat eleştirisinin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (59), 103-119.

Davies, D., Jindal-Snape, D., Collier, C., Digby, R., Hay, P., & Howe, A. (2013). Creative learning environments in education—A systematic literature review. *Thinking skills and creativity*, *8*, 80-91.

Dissanayake, E. (1995). The pleasure and meaning of making. *American Craft*, *55*(2), 40-45.

Dwyer, C. P., Hogan, M. J., & Stewart, I. (2012). An evaluation of argument mapping as a method of enhancing critical thinking performance in e-learning environments. *Metacognition and Learning*, *7*, 219-244.

Efland, A. (2002). *Art and cognition: Integrating the visual arts in the curriculum*. Teachers College Press.Dissanayake, E. (1995). Homo aestheticus: Where art comes from and why. Free Press.

Eisner, E. W. (2003). The arts and the creation of mind. *Language arts*, *80*(5), 340-344.

Elder, L., & Paul, R. (2020). *Critical thinking: Tools for taking charge of your learning and your life*. Foundation for Critical Thinking.

Ennis, R. H. (2011). The nature of critical thinking: An outline of critical thinking dispositions and abilities. *University of Illinois*, *2*(4), 1-8.◎ Facione, P. A. (2015). Critical thinking: What it is and why it counts. Measured Reasons.

Facione, P. A. (2011). Critical thinking: What it is and why it counts. *Insight assessment*, *1*(1), 1-23.

Facione, P. A., & Gittens, C. A. (2015). Mapping Decisions and Arguments. *Inquiry: Critical Thinking Across the Disciplines*, *30*(2), 17-53.

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (3rd edn.). London: Sage.

Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains: Dispositions, skills, structure training, and metacognitive monitoring. *American Psychologist*, 53(4), 449-455.

Halpern, D. F. (2003). Thinking critically about creative thinking. In M. A. Runco (Ed.), *Critical creative processes* (pp. 189–207). Hampton Press.

Halpern, D. F. (2014). *Critical thinking across the curriculum: A brief edition of thought & knowledge*. Routledge.

Hetland, L., Winner, E., Veenema, S., & Sheridan, K. M. (2007). *Studio thinking: The real benefits of visual arts education.* Teachers College Press.

Hetland, L. (2008). Studio thinking: a model of artistic mind. *creative*, 51.

Gardner, H., & Gardner, E. (2008). *Art, mind, and brain: A cognitive approach to creativity*. Basic Books.

Gazzaniga, M. S., & Sprague, J. M. (1995). The cognitive neurosciences. *Journal of Cognitive Neuroscience*, *7*(4), 514.

Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 20. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Kuhn, D. (2005). *Education for thinking*. Harvard University Press.

Salomon, G., & Perkins, D. N. (1998). Chapter 1: Individual and social aspects of learning. *Review of research in education*, *23*(1), 1-24.

Taşpınar, Ş. E. (2017). Teori ve uygulamada görsel düşünme stratejileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 1167-1179.

Vural, R. A., & Kutlu, O. (2004). Eleştirel düşünme: ölçme araçlarının incelenmesi ve bir güvenirlik çalışması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *13*(2).

Winner, E. (2007). Visual thinking in arts education: Homage to Rudolf Arnheim. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, *1*(1), 25.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Understanding, questioning and evaluating of information have become increasingly important as access to information has become easier in the 21st century. Critical thinking stands out as a skill that allows individuals to question, analyze and evaluate information rather than simply accepting it. This skill forms the basis of many important

abilities such as problem solving, decision making, creativity and analytical skills, and it also plays a critical role in the contemporary information society.

Education systems have made developing students' critical thinking skills one of the main goals. Critical thinking improves individuals' abilities to understand complex problems, make correct decisions, distinguish misleading information and find innovative solutions. Art education, especially visual arts, contributes to the development of these skills and supports students' creative thinking and problem-solving abilities. The processes of interpreting and analyzing works of art develop aesthetic and critical judgment abilities (Dwyer et all., 2012; Halpern, 2003). It is thought that art education, especially visual arts courses, has the potential to increase students' critical thinking skills.

This research aims to examine the relationship between students' critical thinking skills and their academic success in visual arts courses. For this purpose, the following research questions were sought.

1. What is the level of students' critical thinking skills?

2. Is there a significant relationship between students' critical thinking skill levels and their visual arts course success?

3. Is there a significant relationship between students' critical thinking skill levels and their visual arts course attitudes?

4. Is there a significant relationship between students' academic achievement scores and their visual arts course success?

5. Is students' visual arts course success a significant predictor of their critical thinking skills?

METHOD

Research Model

This research used the relational screening model to examine the relationship between critical thinking skills and academic success in visual arts courses. This model aims to describe the past or current situation as it is and to understand the relationships between variables (Karasar, 2009).

Study Group

The study group of the research consists of 300 students from 8th grade studying in six different public schools in Adıyaman province. The study group was created using a simple random sampling method that increases the representativeness of each individual since they have an equal chance of being selected.

Data Collection Tools

In the research, Cornell Critical Thinking Test Level X (CEDTDX), Visual Arts Course Attitude Scale and personal information form were used as data collection tools. CEDTDX is a suitable measurement tool for primary school students and consists of 71 multiple-choice questions that evaluate critical thinking skills in various dimensions. The attitude scale developed by Alakuş was used to determine attitudes towards the visual arts course.

FINDINGS

Critical Thinking Skills of Students Participating in the Study

The critical thinking skills of the students participating in the study were assessed in four dimensions: induction, deduction, reliability of observations and sources, and hypothesizing. The general critical thinking skills average was found to be 35.48, indicating that the students performed above average in critical thinking skills. While the induction and deduction dimensions had the highest averages, the hypothesizing dimension had the lowest average. These results show that students developed their critical thinking skills in some areas more than in other areas.

The Relationship between Students' Critical Thinking Skill Levels and Their Visual Arts Course Success

Positive and significant relationships were found between critical thinking skills and their visual arts course success. Significant correlations were found between the dimensions of inductive, deductive, and reliability of observations and visual arts course grades. These findings show that critical thinking skills, especially inductive and deductive skills, can positively affect success in visual arts courses. However, the relationship between hypothesizing skills and visual arts course grades remained weak.

Relationship between Critical Thinking Skill Levels and Attitudes towards Visual Arts Course

The research results reveal that there is no significant relationship between students' critical thinking skill levels and their attitudes towards visual arts course. No statistically significant correlation was found with visual arts course attitudes in all dimensions and in the general critical thinking total. This situation shows that critical thinking skills do not significantly affect students' attitudes towards visual arts course.

Relationship between Academic Achievement Scores and Visual Arts Course Success

A strong and significant positive relationship was found between visual arts course success and general academic success scores. This correlation shows that high

achievements in visual arts courses are compatible with general academic success. This result shows that visual arts courses are related to general academic performance and high grades reflect general success.

The Capacity of Visual Arts Course Success to Significantly Predict Critical Thinking Skills

It was found that visual arts course success did not significantly predict critical thinking skills. According to the regression analysis results, visual arts course success did not have a significant effect on critical thinking skills. On the other hand, it was determined that general academic achievement scores strongly predicted critical thinking skills. This result shows that general academic achievement is an effective factor in critical thinking skills

RESULTS AND DISCUSSION

It was determined that students' critical thinking skills were above average, but they performed higher in inductive and deductive skills than in the other dimensions. The fact that the hypothesizing dimension had the lowest average indicates that this skill was emphasized less in education. It was found that critical thinking skills, especially inductive and deductive skills, positively affected success in the visual arts course, but the relationship between hypothesizing skills and this success remained weak. A strong positive relationship was found between visual arts course success and general academic success, but it was seen that this course did not significantly predict critical thinking skills. These results show that art education supports general academic success, but its effect on critical thinking skills may be limited.

RECOMMENDATIONS

In critical thinking education programs, more emphasis should be placed on inductive and deductive skills, and critical skills such as hypothesizing should be strengthened. In order to increase the positive impact of art education on academic success, it is recommended that these courses be integrated into the curriculum and these effects be evaluated. Research that is more detailed should be conducted to understand the impact of critical thinking skills on attitudes towards courses, and these studies should reveal how they affect students' perceptions of courses.